

תת"ע 7425/03/19 - דוד ישראל אלמלח נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

תת"ע 7425-03-19 מדינת ישראל נ' אלמלח
תיק חיצוני: 38150513984

בפני
המבקש
נגד
המשיבה
החלטה

כבוד השופטת הגר אזולאי אדרי
דוד ישראל אלמלח
מדינת ישראל

בפני בקשת המבקש (הנאשם) לפסיקת הוצאות בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - "החוק").
התביעה מתנגדת לבקשה.

1. למבקש נרשמה הזמנה לדין מסוג ברירת קנס, בגינה ביקש להישפט ונקבע דיון במעמד הצדדים ליום 18/9/2019. ביום 10/2/2019, הגיש המבקש בקשה להקדים את הדיון לחודש אפריל והדיון הקודם ליום 7/4/2019.
2. ביום 7/4/2019 התקיים **דין ראשון** בבית המשפט, בנוכחות המבקש, ובו כפר המבקש בכתב האישום, שטח את טענותיו בדבר הדו"ח והתיק נקבע לשמיעת הוכחות ליום 17/9/2019.
3. ביום 21/5/2019 הגיש המבקש בקשה נוספת להקדמת הדיון. בשל העובדה שמועד ההוכחות נקבע בנוכחות המבקש ובהעדר מועדים פנויים לניהול הוכחות קודם לכך, נדחתה בקשתו.
4. ביום 2/6/2019 ניתנה החלטה כי בשל העובדה שביום 17/9/2019 נקבעו בחירות והמדובר ביום שבתון, נדחה מועד ההוכחות ליום 30/10/2019.
5. ביום 4/6/2019 הגיש המבקש בקשה נוספת להקדמת מועד ההוכחות וניתנה החלטה לתגובת התביעה באם אפשרי לזמן את העדים למועד מוקדם יותר וביום 4/6/2019 ולאחר קבלת תגובת התביעה, הוקדם מועד ההוכחות ליום 30/6/2019 לשעה 09:30.
6. ביום 27/6/2019 נסרקה הודעת המשיבה לתיק בית המשפט בדבר חזרה מאישום. בהודעה פורט כי נעשו ניסיונות טלפוניים רבים להודיע למבקש בדבר החלטת המשיבה אולם, לא היה מענה מצידו ועוד באותה הודעה, נתבקש בית המשפט להורות למזכירות לשלוח הודעה על סגירת התיק למבקש.

7. ביום 30/6/2019, היום בו קבוע היה המועד לשמיעת הוכחות, לא התייצב המבקש לדיון והמשיבה חזרה על בקשתה לחזרה מאישום. עוד באותו היום, ניתנה החלטה המורה על ביטול האישום.

8. ביום 30/6/2019 סרק המבקש בקשה לפסיקת הוצאות בגין ימי עבודה ונסיעות, טען כי חיכה באולם בית המשפט ואולם לאחר ששאל את הקלדנית מתי מתחיל המשפט, השיבה לו כי קיימו את הדיון שלא בפניו ומחקו את האשמה. בהמשך, הגיש המבקש בקשות נוספות לפסוק לו הוצאות בגין טרחה, נסיעות, זמן אישי ועוגמת נפש.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית:

1. המבקש עתר לקבלת פיצוי והשבת הוצאותיו בהתאם לסעיף 80(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 הקובע כך:

"(א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד לאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94 (ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"א-1982, בסכום שייראה לבית המשפט".

2. לפי סעיף זה, בכדי שבית המשפט ישקול אם להורות על תשלום הוצאות הגנת הנאשם ופיצוי, חייב המבקש להוכיח כי מתקיימת אחת משתי העילות המנויות בחוק: האחת, כי לא היה יסוד לאשמתו של הנאשם, והשנייה, בהתקיים נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי.

3. העילה הראשונה - "לא היה יסוד לאשמה":

מן הפסיקה עולה, כי המבחן הנדרש לקיומה של העילה הראשונה הוא מבחן "התובע הסביר" ו"הסיכוי הסביר להרשעה". עילה זו צרה ודווקנית, אשר על פיה יש להוכיח מצב קיצוני של אי סבירות בולטת בהעמדתו לדיון של המבקש. דהיינו, יש לבחון באופן אובייקטיבי, האם לנוכח התשתית הראייתית שהייתה מונחת בפני המשיבה, היה תובע סביר מגיע למסקנה שיש מקום להגשת כתב אישום כנגד המבקש.

מקום בו בית המשפט מגיע למסקנה כי לא היה בסיס כלשהו להגשת כתב אישום או כי היסוד להעמדה לדיון רעוע ביותר, אזי ניתן לומר כי העילה הראשונה מתקיימת.

כתב האישום שהוגש כנגד המבקש ייחס לו עבירה של נהיגה בצומת שלא בכיוון החץ שסומן בנתיב ממנו נכנס לצומת, בניגוד לתקנה 36(ד) לתקנות התעבורה.

התערבות בית המשפט בשיקול הדעת הרחב של רשויות התביעה בדבר הערכת חומר הראיות שבידם, תעשה באופן מצומצם ואך ובמקרים בהם שיקול הדעת נעשה באופן בלתי סביר בעליל (ראה, רע"פ 4121/09 שגיא נ' מדינת ישראל).

עיון בכתב האישום לא מעלה היעדר בסיס להגשת כתב האישום כנגד המבקש. לאור האמור ובהעדר טיעונים אחרים בתיק בית המשפט, מצאתי מקום לקבוע כי במקרה של מבקש זה לא התקיימה העילה הראשונה.

4. העילה השנייה - "נסיבות אחרות המצדיקות זאת":

בעוד שהעילה הראשונה מצומצמת ומעטים המקרים בהם בית המשפט יקבע כי היא קיימת, הרי שבמסגרת העילה השנייה, בית המשפט אמור להפעיל סמכותו בגישה רחבה יותר, בשים לב לזכויות הבסיס החוקתיות המעוגנות בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו. ראה גם ע"פ 5097/10 גל בוגנים נ' מדינת ישראל, שם נקבע כי: **"העילה השנייה שיש בה כדי לזכות נאשם שזוכה בפיצוי והחזר הוצאות היא "עילת מסגרת" ועשויה היא לפרוש עצמה על פני מרחבים עד אופק"**.

בהלכת דבש (ע"פ 4466/98, ראמי דבש נ' מדינת ישראל), עמד בית המשפט העליון על הסוגים השונים של הנסיבות שיש בהם כדי להדריך את בית המשפט בבואו לקבוע האם מתקיימת העילה. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט חשין: **"... המדינה התרשלה או פעלה שלא כהלכה בחקירה, בהעמדה לדין או בניהול המשפט; הנאשם נשא בנזקים של ממש וכו'.** על דרך הכלל נחלקות נסיבות אלו לשלושה סוגים: נסיבות שעניינן הליכי המשפט בכללם; אופי זיכויו של הנאשם ונסיבותיו האישיות של הנאשם (נסיבות חיצוניות למשפט)..."

מן הכלל אל הפרט

בבואי לבחון את עניינו של המבקש, עליי לבחון האם עומד הוא באחת מן העילות המצדיקות פיצוי ותשלום הוצאותיו, שכן המבקש זוכה ועמד בתנאי הסך לתחולתו של סעיף 80 לחוק העונשין.

"לא היה יסוד לאשמה"

אני סבורה כי בעניינו של המבקש עילה זו לא מתקיימת. כאמור, מדובר בעילה צרה מאוד, אשר ניתן היה להיכנס לגדרה במקום בו התנהלות המאשימה הייתה חסרת תום לב, זדונית או בלתי סבירה באופן מהותי. לאחר שקראתי את טיעוני הצדדים בכתב, סבורה אני כי על פי מבחן ה"תובע הסביר", לא ניתן לקבוע כי לא היה בסיס להעמדתו לדין של המבקש ואף לא מדובר בבסיס רעוע. לאור האמור, אני סבורה כי לא מתקיימת העילה הראשונה הקבועה בסעיף 80 לחוק העונשין וכי היה יסוד לאשמה, בעת הגשת כתב האישום והתביעה לא פעלה באופן בלתי סביר באופן מהותי.

"נסיבות אחרות המצדיקות זאת"

במקרה דנן, ביטולו של כתב האישום היה לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי.

המשיבה הגיעה למסקנה כי יש מקום לביטול האישום קודם למועד ההוכחות הקבוע ולאחר שהעריכה את התשתית הראייתית ואף העובדה כי עשתה ניסיונות להשיג את המבקש עוד קודם למועד הדיון הקבוע, מראים כי פעלה באופן סביר באמצעים העומדים לרשותה. זאת ועוד, המבקש התייצב לדיון אחד בפני בית המשפט ובו כפר ולדיון השני, בו בוטל האישום העומד כנגדו, לא התייצב אולם, הגיש בקשה במזכירות בית המשפט עוד באותו היום. הנסיבות המתוארות

לא מעידות על חומרה יחסית בהתנהלות המשיבה כלפי המבקש.

המדובר בעבירה מסוג ברירת קנס, שתכליתה לעודד תשלום הקנס ללא התדיינות בערכאות שונות, וזאת כדי להקל על האזרחים ועל המערכת. זכותו של המבקש לבחור במשפט, מקום בו שוכנע כי יכול להוכיח את חפותו, כפי שעשה המבקש במקרה זה, ואולם יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך כי הבוחר להישפט, נוטל על עצמו סיכוי וסיכון: סיכוי, כי יצליח להוכיח את חפותו ויקבע כי הוא זכאי וסיכון בכך שיתנהל משפטו, על כל הכרוך בכך, לרבות סיכוי להרשעה. במקרה דנן, המשיבה שקלה את שיקוליה עוד קודם למועד ההוכחות הקבוע ובכך חסכה זמן שיפוטי יקר והתנהלה כדין.

סיכומי דבר

אין בפני בית המשפט מידע מה הוביל לביטול האישום ולא ניתן לקבוע כי לא היה יסוד לאשמה.

בענייננו, הנאשם לא היה מיוצג. לא הוצגו קבלות על הוצאות קונקרטיות. בתיק נקבעו 2 דיונים, כאשר הנאשם הגיע רק למועד הדיון הראשון.

המשיבה הגיעה למסקנה כי יש מקום לחזור מאישום בזמן סביר ולאחר בחינת מכלול הראיות בתיק, טרם מועד שמיעת הראיות ומבלי שעדי התביעה התייצבו.

בשים לב למכלול הטיעונים בבקשה, לשלב בו התגבשה החלטת המאשימה לחזור מן האישום, לעובדה כי המאשימה ניסתה להשיג את הנאשם פעמים רבות טרם מועד הדיון שנקבע ובשים לב לצורך לאזן בין אינטרס הציבור לאינטרס הפרט, אני קובעת כי לא נפל מחדל בהתנהלות המשיבה המצדיק הטלת הוצאות לטובת המבקש.

לאור האמור, מורה על דחיית הבקשה.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו אדר תש"פ, 11 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.